

Ljusnan och Hälsinglands skogs- och kustvattenråd

Minnesanteckningar från vattenrådets möte i Söderhamn 2009-11-18

Sekreterare: Per Tholander, Länsstyrelsen Gävleborg.

Närvarande: Se bifogad närvarolista.

Dagordning

1. Inledning
2. Samrådsprocessen
 - Hur har det gått
 - vad tycker vattenrådet?
3. Vad har hänt sedan senaste mötet?
 - Statusklassningen
 - verifiering av status
 - åtgärdsprogram
4. Vattenmyndighetens tidsplan och beredningssekretariatets arbetsuppgifter
 - Vad kan vattenrådet göra?
5. Rapport från det lokala projektet Östersjön-Florsjön
6. Nya intressenter i vattenrådet
7. Avslutning

1. Inledning

Björn Mårtensson (ordf), Ovanåkers kommun, öppnade mötet och hälsade alla välkomna. En presentationsrunda av mötesdeltagarna genomfördes. Jan-Åke Johansson informerade om att de som arbetar vid Länsstyrelsens beredningsekretariat är Lars Ljunggren (kustvatten), Anna Sobek (miljögifter), Fredrik Stjernholm (sötvatten), Eddie von Wachenfeldt (sötvatten), Per Tholander (sötvatten), Maria von Hofsten (information), Lijana Gottby (Grundvatten) och Maria Hysing (Grundvatten).

2. Samrådsprocessen

Jan-Åke Johansson, Länsstyrelsen, informerade om Beredningssekretariatets arbete med samverkan inom vattenförvaltningen. Under våren 2009 har det anordnats samrådsmöten med bl.a. kommuner, vattenråd och LRF med anledning av Vattenmyndighetens förslag till förvaltningsplan, åtgärdsprogram, miljökvalitetsnormer och miljökonsekvensbeskrivning som varit ute på remiss under perioden 1 mars till 1 september 2009. Länsstyrelsens beredningssekretariat har inte hunnit med att träffa alla de organisationer som man hade önskat under remisstiden. Ett exempel på detta är fiskevårdsorganisationer. Man planerar att träffa dessa organisationer i ett senare skede för att kunna ta tillvara på den viktiga lokala kunskap som finns om vatten i länet. Under remisstiden har det inkommit 138 yttranden som innehöll ca 3000 synpunkter. De allra flesta synpunkter som inkommit berör förslagen till åtgärdsprogram och miljökvalitetsnormer. Många remissvar är väldigt kritiska över att samrådsmaterialet är svåröverskådligt och att föreslagna åtgärder behöver preciseras mera. Länsstyrelsen har även påpekat detta i sitt remissvar. Förvaltningsplanen, åtgärdsprogrammet, miljökvalitetsnormerna och miljökonsekvensbeskrivningen ska beslutas under december 2009. Jan-Åke frågar om vattenrådets medlemmar har några synpunkter på genomförandet av samrådet. Alla närvarande fick tillfälle att framföra eventuella synpunkter på samrådet:

Arizona Chemical AB

Inga synpunkter

LRF

LRF anser att Länsstyrelsens yttrande är bra. LRF har i sitt yttrande framfört att det finns demokratiska brister i det svenska genomförandet av vattendirektivet. Målen bör beslutas politiskt och inte vara juridiskt bindande. Det är inte bra att Sverige valt att formulera målen som miljö kvalitetsnormer. En annan brist är att det inte gjorts någon analys av vad genomförandet kommer att kosta samt vilka konsekvenser detta får. Det är inte heller bra att beslut om mål och åtgärder tas innan prispolitikutredningen är klar.

LRF anser att samrådsprocessen genomförts på ett bra sätt och att samarbetet med Länsstyrelsens beredningssekretariat har fungerat bra. LRF har skrivit en debattartikel tillsammans med SKL.

Vallviks bruk

Vallviks bruk har ställt sig bakom skogsindustrins remissvar.

Ljusnans vattenregleringsföretag

Har inte lämnat något specifikt yttrande.

Ljusdals kommun

Har inte något mer att tillägga utöver vad LRF redan framfört.

Man anser att remisstiden var för kort.

Härjedalens kommun

Ingen politisk behandling av remissvaret. Man instämmer i SKL:s och svenskt vattens yttranden.

Bollnäs kommun

Det finns många kraftigt modifierade vatten och det blir svårt att uppnå god ekologisk potential med tanke på hur verksamheter bedrivs idag i sådana vatten.

Olyckligt att remisstiden sammanföll med semesterperioden.

Man undrar hur arbetet ska finansieras. Mycket av kostnaderna läggs på kommunerna.

Söderhamns kommun

Vissa delar var utelämnade, t.ex. att kommunen tar huvudmannaskap vid restaureringar. Kommunansvaret är mer än bara tillsyn.

Skogsstyrelsen

Har inte lämnat något lokalt yttrande.

Ljusnan-Voxnans vattenvårdsförbund

Har inte lämnat något samlat yttrande då man ansåg att materialet var allt för svårt att överblicka.

3. Vad har hänt sedan senaste mötet?

Fredrik Stjernholm, Länsstyrelsen, informerade om det arbete som beredningssekretariatet genomfört sedan senaste mötet. Bl.a. har man granskat och kvalitetssäkrat bedömningarna av ekologisk och kemisk status i VISS och genomfört provtagningar för att kunna göra säkrare

statusbedömningar. Man har också för Vattenmyndighetens räkning gjort en sammanställning av pågående och planerade vattenvårdsåtgärder i länet. I Ljusnans och Hälsinglands skogsvattendrag finns i dagsläget 1750 vattenförekomster (sjöar och vattendrag) utpekade och drygt 50% av dessa bedöms inte ha god status 2015. När det gäller kustvatten når ca 2/3 god status.

Fråga från Elin, Vallviks bruk AB: Kan status ändras när den väl har fastställts?

Fredrik, Länsstyrelsen: Bedömningarna är ett levande material, allt eftersom ny kunskap kommer fram kan status ändras. Vattenförvaltningsarbetet bedrivs i förvaltningscykler om 6 år och bedömningar av statusen görs under kartläggningsfasen i varje cykel.

Fråga från Tommy, Bollnäs kommun: Ingår även kraftigt modifierade vatten (KMV) i de vattenförekomster (50%) som inte når god status?

Fredrik, Länsstyrelsen: Ja. Kanske kommer KMV hanteras annorlunda framöver.

Jan-Åke, Länsstyrelsen: 263 vatten i Bottenhavets vattendistrikt är utpekade som KMV. Generella kriterier ska tas fram för att bedöma ekologisk potential. Målet för KMV blir att dessa ska ha uppnått god ekologisk potential senast år 2021.

Annsofi, LRF: Klassningen kommer att ha betydelse för de tillsynsavgifter som tas ut.

Tillsynen kan komma att intensifieras vid områden där statusen har bedömts vara sämre än god. Det betyder att avgifter för tillsyn som tas ut av verksamhetsutövare blir högre där. Det finns ingen handledning för hur man ska hantera miljö kvalitetsnormer i tillsynen.

Margareta, Söderhamns kommun: Det är bra att man får något för de tillsynsavgifter som tas ut. Tidigare betalade alla lika mycket.

Fredrik redogör för vilka verifieringar av status som genomförs i länet. Länsstyrelsen har i både kust och inlandsvatten genomfört provtagningar av fisk, bottenfauna, kiselalger, växtplankton och miljögifter för att verifiera miljöproblemen försurning, övergödning och miljögifter. Miljöproblemet fysisk påverkan har verifierats genom biotopkarteringar och fiskundersökningar. Dessa har genomfört av Länsstyrelsen och kommuner. I grundvatten har Länsstyrelsen genomfört verifieringar av både kemisk och kvantitativ status.

Fråga från Per, Arizona chemical AB: Enligt det tillstånd vi har ska miljögifter mätas i tånglake. Vid verifiering av status har miljögifter mätts i abborre. Varför?

Jan-Åke, Länsstyrelsen: Det beror på vilka fiskar som finns lokalt. Abborre ger jämförbara data över ett större geografiskt område eftersom den finns överallt.

Fråga från Elin, Vallviks bruk AB: Lägg verifieringsdata in i VISS löpande?

Fredrik, Länsstyrelsen: Det ska läggas in i VISS framöver, men oklart när. Beror av Vattenmyndighetens beslut.

Fredrik visar den sammanställning av pågående och planerade vattenvårdsåtgärder i länet som Beredningssekretariatet redovisat till Vattenmyndigheten. Exempel på sådana åtgärder är förbättring av enskilda avlopp, sanering av förorenad mark, utrivning av vandringshinder och biotopåterställning i vattendrag, kalkning och revidering/upprättande av vattenskyddsområden. Åtgärderna har finansierats av Länsstyrelsen och kommuner.

Jan-Åke, Länsstyrelsen: Informerar kustkommunerna om möjligheten att söka årets LOVA-bidrag för båtbottentvättar och mottagningsanläggningar av toalettavfall från fritidsbåtar. Sista

ansökningsdag är den 30 november. Konkurrensen om bidragspengarna kan komma att bli större nästa år eftersom det framöver troligen kommer ett förbud mot att tömma toalettavfall i vattnet.

Paus

Fredrik, Länsstyrelsen, berättar om det åtgärdsprogram som Vattenmyndigheten föreslagit och vad det kommer att innebära. Åtgärdsprogrammet är endast bindande för myndigheter och kommuner men det berör indirekt vattenanvändare genom tillsynsmyndigheternas tillsyn och krav på egenkontroll. Principen om att förorenaren betalar gäller och miljö kvalitetsnormerna är juridiskt bindande. Ett nytt system för vattenavgifter som ska tas i bruk under 2010 är just nu under utredning. Åtgärderna i åtgärdsprogrammet ska vara påbörjade senast 2012 och utförda åtgärder ska årligen rapporteras till Vattenmyndigheten.

Margareta, söderhamns kommun: Det är viktigt att jobba med vattenfrågor i den fysiska planeringen.

Björn, Ovanåkers kommun: Framför önskemål om att Länsstyrelsens presentationsmaterial skickas ut till mötesdeltagarna efter mötet.

Beslut: Länsstyrelsen skickar ut presentationsmaterialet med mötesprotokollet.

Fråga från Tommy, Bollnäs kommun: är förorenare samma sak som förstörare?
Fredrik, Länsstyrelsen: osäker, tror att begreppet ska tolkas i vid mening.

4. Vattenmyndighetens tidsplan och Beredningssekretariatets arbetsuppgifter

Jan-Åke, Länsstyrelsen, informerar om de kommande arbetsuppgifter som Beredningssekretariatet står inför. Ett nytt miljöövervakningsprogram, som ska vara färdigt 2012, ska tas fram inom vattenförvaltningen. Det ska ge möjlighet till att kontinuerligt bedöma vattnets status och följa förändringar. I övrigt ska Beredningssekretariatet arbeta vidare med verifiering av status och kvalitetssäkring av materialet i VISS.

Fråga från Pär, Ljusdals kommun: Kan man använda data från NILS (Nationell Inventering av Landskapet i Sverige) vid vattenövervakning?

Jan-Åke, Länsstyrelsen: NILS ingår i den regionala miljöövervakningen. Olle Kellner på miljöanalysenheten är samordnare.

Margareta, Söderhamns kommun: Det blir problem när kommunerna bildar bolag eftersom SRK-programmet är riktat till kommunen.

Claes, LVVF: Förbundet har beslutat att kommunerna ska stå kvar som medlem för att fördelningsnyckeln ska fungera så att man ska kunna jämföra kommunernas kostnader.

Jan-Åke, Länsstyrelsen: SRK-programmen ska revideras och en översyn av medlemmar ska göras. Det finns en önskan om att t.ex. jord- och skogsbruk och vattenkraft deltar i recipientkontrollen.

Jan-Åke, Länsstyrelsen, informerar om det marina direktivet som just nu håller på att implementeras i svensk lagstiftning. Mycket av genomförandet kommer att ske på nationell nivå. Målet är att nå minst god status i havsvattnet år 2020. En utredning pågår om bildandet av en ny vattenmyndighet. Den leds av Maria Hafström som tidigare arbetat inom Försvarmakten. En nationell vattensamordnare med uppdrag att samordna myndigheters vattenarbete ska utses. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ansvarar för arbetet med översvämningdirektivet.

5. Rapport från det lokala projektet Östersjön-Florsjön

Claes Ånell, LVVF, berättar om projektet Florsjön-Östersjön. Vattenrådet driver projektet, som startades 2007, i samarbete med Bollnäs och Söderhamns kommuner. Syftet är att minska övergödningen i avrinningsområdet. SLU har gjort en källfördelningsanalys av näringsämnestillförseln i avrinningsområdet som visar att en stor del av näringsämnena kommer från jordbruksmark. Projektet har därför mycket fokus på att minska tillförseln av näringsämnen från jordbruksmark. Man försöker få IVL att placera en försöksanläggning i området för att testa kalkfilterbrunnar som kan minska närsaltsinnehållet i dräneringsvatten från jordbruksmark. Beslut om LVVF:s eventuella delfinansiering av en sådan försöksanläggning tas på styrelsemötet i december.

Diskussion om vattenrådets roll – vad kan vattenrådet göra?

Claes, LVVF: Det är konstigt att finansiering av vattenråd från Vattenmyndigheten hanteras olika i olika delar av landet. I södra Östersjöns vattendistrikt delas pengar ut årligen för att täcka upp för vattenrådets administrativa kostnader. I Bottenhavets vattendistrikt finns inte några sådana pengar. Det måste finnas sådan finansiering för att vattenrådet ska kunna drivas. Det finns mycket lite information om samverkan och vattenråd på Vattenmyndigheten för Bottenhavets hemsida i jämförelse med t.ex. Vattenmyndigheten för Södra Östersjöns hemsida. Det finns en handbok om vattenråd.

Björn, Ovanåkers kommun: Det är troligt att vattenvårdsförbundet inte kommer att stå för dessa kostnader i fortsättningen.

Margareta, Söderhamns kommun: I projektet Östersjön-Florsjön har det fungerat bra att vattenrådet var projektledare. Det är bra om vattenrådet kan fundera på vad man skulle kunna göra.

Björn, Ovanåkers kommun: Vattenrådet är en tillgång och det finns mycket som man skulle kunna göra, bara de rätta förutsättningarna finns. Vidare diskussion med t.ex. Vattenmyndigheten behövs för att utveckla vattenrådets roll.

Jan-Åke, Länsstyrelsen: Tar med sig frågan om finansiering av vattenråd för diskussion med vattenmyndigheten.

6. Nya intressenter i Vattenrådet

Diskussion om en medlem i vattenrådet ska kunna ha både en ordinarie och en suppleant för representation.

Beslut: Medlemmar i vattenrådet kan ha en ordinarie och en suppleant där samtliga bjuds in till vattenrådets möten.

Beslut fattades även att välja in Erik Nyberg från Sveaskog AB som ny medlem i Vattenrådet.

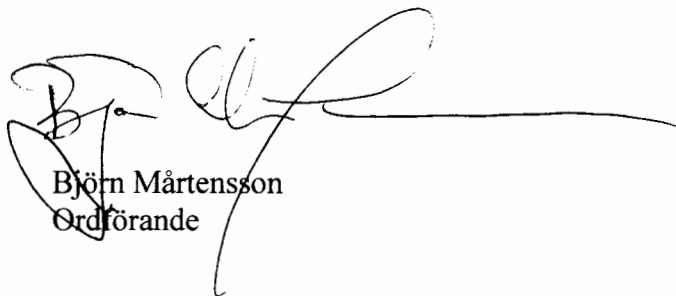
7. Avslutning

Nästa möte för vattenrådet planeras till den senare delen av mars 2010. Information kommer att gå ut i god tid före mötet.

Björn tackar Länsstyrelsen för presentationen vid mötet och informerar om att styrelsemöte i LVVF hålls den 9 december.

Tommy, Bollnäs kommun, informerar om att årets vattendagar hålls i Bollnäs den 8-9 december.

Mötet avslutas

Björn Mårtensson
Ordförande

Claes Ånell

LJUSNAN OCH HÄLSINGLANDS SKOGS- OCH KUSTVATTENRÅD

Samverkansmöte i Söderhamn 2009-11-18

DELTAGARFÖRTECKNING

Namn	Företag/kommun/organisation
Fredrik Stjernholm	Länsstyrelsen
Per Tholander	Länsstyrelsen
EDDIE VON WARTENFELDT	LÄNSSTYRELSEN
Gunnar Vastesson	Bollnäs kommun
dona Samuelson	Skogsstyrelsen
Jam-alle Johansson	Länsstyrelsen
Pär Lundagårds	Ljusdals kommun
Björn Mårtensson	Husnarborns Vattenf.
Ely Degerman	Bollnäs kommun
Jesper Blomqvist	Härjedalens kommun
Bertil Karlsson	Ljusdals kommun
ECKO BERGMAN	LJUSNANS VATTENREGLERINGSFÖRETAG
Daniel Richström	Ljusnan-Voxnäs vattenvårdsförbund
Elin Floresjö	Vallviks Bruk AB
Annika Collin	LRF
PER LUNDMAN	ARIZONA CHEMICAL AB
Clara Ancl	LUVF
Margareta Örn-diljedahl	Söderhamns kommun